

Drank- en Horecawet, sociale hygiëne en sportkantines

Introductie

De nieuwe Drank- en Horecawet is met ingang van 1 november 2000 van kracht. Deze wet heeft in de eerste plaats als doel om verantwoord alcoholgebruik te stimuleren en bevat regels die erop gericht zijn om overmatig alcoholgebruik tegen te gaan. Sportverenigingen die een kantine hebben in eigen beheer, waar alcohol wordt geschonken, zijn volgens deze wet verplicht om een drank- en horecaverunning te hebben.

Achtergrondinformatie

De nieuwe Drank- en Horecawet is gericht op verantwoorde alcoholverstrekking. Gezondheidsrisico's en maatschappelijke problemen als gevolg van alcohol misbruik moeten voorkomen worden. De wetswijziging heeft belangrijke gevolgen voor de alcoholverstrekkers, dus ook voor sportkantines. De wet stelt dat aan personen beneden de 16 jaar geen bier en wijn verkocht mag worden (zwakalcoholhoudende drank). Aan personen beneden de 18 jaar mag geen sterke drank geschonken worden.

Voor zwakalcoholhoudende drank geldt een alcoholpercentage van minder dan 15% en men spreekt van sterke drank bij een alcoholgehalte van 15% of meer. Deze leeftijdsgrenzen moeten goed zichtbaar in de kantine zijn opgehangen. In de nieuwe regelgeving staat bijvoorbeeld ook duidelijk beschreven dat men geen dronken personen toe mag laten en dat men niet mag schenken aan personen die al dronken zijn.

Consequenties voor de sportvereniging met een kantine in eigen beheer:

- In plaats van bedrijfsleider en beheerder wordt er in de wet de term leidinggevende gehanteerd.
- Per sportvereniging moeten twee leidinggevenden beschikken over de verklaring Sociale Hygiëne. Ze staan als zodanig vermeld op de vergunning.
- De vereniging moet een bestuursreglement opstellen, dat verantwoorde alcoholverstrekking waarborgt. Voor de sport zijn er in het model bestuursreglement ook bepalingen opgenomen aangaande paracommercie.
- Barvrijwilligers die alcohol verstrekken moeten een instructie verantwoord alcoholgebruik (IVA) volgen.
- De vereniging dient een **registratie** bij te houden van deze geïnstrueerde barvrijwilligers.
- Op tijden dat er alcohol wordt geschonken, **moeten aanwezig** zijn: ofwel leidinggevende, ofwel geïnstrueerde barvrijwilliger.

Leidinggevenden

Leidinggevenden moeten minimaal 21 jaar zijn, zij moeten voldoen aan de eisen van zedelijk gedrag en ze moeten beschikken over de Verklaring Sociale Hygiëne. Op de vergunning moeten de namen van (minimaal) twee leidinggevenden staan. De leidinggevenden zijn (naast het bestuur) volgens de wet verantwoordelijk en aansprakelijk voor wat er in de kantine gebeurt en voor het naleven van de wettelijke regels. Zij hebben dus een belangrijke functie.

Verklaring Sociale Hygiëne

Leidinggevenden komen in het bezit van een verklaring Sociale Hygiëne door het examen Sociale Hygiëne met goed gevolg af te leggen. Een voorbereiding op het examen en het examen zelf worden twee maal per jaar georganiseerd door de provinciale sportraden. Ook bij andere instanties zijn deze examens te volgen kijk bijvoorbeeld op www.sociale-hygiene-svh.nl.

Bestuursreglement

Een vereniging die een vergunning aanvraagt bij de gemeente dient een bestuursreglement te overleggen. Het bestuursreglement waarborgt de verantwoorde verstrekking van alcohol in de kantine. In het bestuursreglement staat onder andere op welke tijden er in de kantine alcohol geschonken wordt en welke interne werkafspraken zijn gemaakt in de vorm van huis- en gedragsregels. Ook de wijze waarop wordt toegezien op de naleving van de regels is in het bestuursreglement opgenomen.

Afhankelijk van wat de statuten hierover voorschrijven, stelt ofwel het bestuur of de algemene ledenvergadering het bestuursreglement vast. Het is goed om het bestuursreglement in een algemene ledenvergadering te bespreken. Op deze manier kan een draagvlak voor de (nieuwe) huis- en gedragsregels worden verkregen.

Klik hier voor een [model bestuursreglement 'Alcohol in Sportkantines'](#). Dit model is in overleg met de Vereniging voor Nederlandse Gemeenten tot stand gekomen. De VSG adviseert gemeenten om dit model te volgen. Een gemeente kan hier echter wel van afwijken. Iedere gemeente is autonoom om zelf aanvullende regels of beperkingen te stellen aan het bestuursreglement. De wet schrijft in relatie tot het bestuursreglement ook nog voor dat een sportvereniging **zichtbaar in de kantine** moet ophangen:

- De leeftijdsgrenzen (16 en 18 jaar)
- Schenktijden alcoholhoudende dranken

En naar keuze:

- de huis- en gedragsregels

Toolkit Drinken is geen sport

NOC*NSF heeft een pakket ontwikkeld dat u gratis kunt [aanvragen](#): de toolkit Drinken is geen sport. Hierin onder andere een sticker waarop u de leeftijdsgrenzen in kunt vullen.

Instructie Verantwoord Alcoholgebruik

Als er in de kantine barvrijwilligers alcohol verstrekken, dan moet de vereniging ervoor zorgen dat deze een Instructie Verantwoord Alcoholgebruik krijgen. Doel van deze instructie is kennisvergroting omtrent alcoholgebruik en de mogelijke gevolgen hiervan. Er wordt aandacht besteed aan het herkennen van probleemsituaties, bewustwording van de problematiek en stimulering van meningsvorming. Aan de IVA is geen diploma gekoppeld, er is wel een bewijs van deelname. De IVA wordt gegeven door de provinciale sportraad. Een IVA duurt een dagdeel.

De vereniging moet een registratie bijhouden van de barvrijwilligers die geïnstrueerd zijn.

In de checklist kunt u nagaan of uw vereniging aan alle voorwaarden die zijn gesteld in de Drank- en Horecawet voldoet. Alle informatie die u nodig hebt, vindt u op www.nocnsf.nl/IVA.

Voor vragen of onduidelijkheden kunt u contact opnemen met uw sportbond of de Provinciale Sportraad in uw regio.